

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Press Unit
Unité de la Presse

© Këshilli i Evropës, 2021. Përkthimi jozyrtar i bërë nën Projektin "Forcimi i institucioneve të Kosovës* në luftën kundër torturës, keqtrajtimit dhe trajtimit degradues". Projekti bashkëfinancohet nga ana e qeverisë Norvegjeze dhe Këshillit të Evropës. Ky përkthim nuk e obligon Gjykatën.

© Council of Europe, 2021. Unofficial translation made under the Project on "Strengthening Kosovo* Institutions in Fight against Torture, Ill-treatment and Degrading Treatment". The project is funded by Norwegian government and the Council of Europe. This translation does not bind the Court.

© Conseil de l'Europe, 2021. Cette traduction non officielle a été faite dans le cadre de Project "Renforcer les institutions du Kosovo* dans la lutte contre la torture, les mauvais traitements et les autres traitements dégradants". Le projet est financé par le gouvernement norvégien et le Conseil de l'Europe. Cette traduction ne lie pas la Cour.

* Të gjitha referencat për Kosovën, si për territorin, institucionet apo popullsinë, në këtë tekst duhet të kuptohen në përputhje të plotë me Rezolutën 1244 të Kombeve të Bashkuara dhe pa ndonjë paragjykim për statusin e Kosovës

*All references to Kosovo, whether the territory, institutions or population, in this text shall be understood in full compliance with United Nations Security Council Resolution 1244 and without prejudice to the status of Kosovo.

* Toute référence au Kosovo mentionnée dans ce texte, qu'elle concerne le territoire, les institutions ou la population, doit se comprendre en plein conformité avec la Résolution 1244 du Conseil de Sécurité de l'Organisation des Nations Unies et sans préjuger du statut du Kosovo.

Fletë faktesh - Greva të urisë në mbajtje

Gusht 2015

Kjo fletë faktesh nuk obligon gjykatën dhe nuk është e plotë

Greva të urisë në mbajtje

Vdekja pas një greve urie

Horoz k. Turaisë

31 mars 2009

Djali i aplikantes vdiq në vitin 2001 ndërsa ishte në burg pasi hyri në grevë urie për të protestuar kundër futjes në burgje "të tipit F", të dizajnuara për të siguruar hapësira jetese për dy deri në tre persona në vend të konvikteve. Para Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, aplikantja u ankua në veçanti se refuzimi i autoriteteve gjyqësore për të liruar djalin e saj, në kundërshtim me mendimin e Institutit të Mjekësisë Ligjore, kishte çuar në vdekjen e tij.

Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut vendosi se **nuk** kishte pasur **shkelje të Nenit 2** (e drejta për jetë) e Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut në lidhje me vdekjen e djalit të aplikantes, meqenëse ishte e pamundur të vërtetohet një lidhje shkak midis refuzimit të lirim të tij dhe vdekjes së tij. Ajo vuri re se vdekja në këtë rast kishte qenë qartë rezultat i grevës së urisë. Aplikantja nuk ishte ankuar as për kushtet e ndalimit të djalit të saj ose për mungesën e trajtimit të duhur. Ndërsa do të ishte e dëshirueshme që subjekti të lirohej pas raportit të Institutit të Mjekësisë Ligjore, nuk kishte asnjë provë që lejonte Gjykatën të kritikonte vlerësimin e autoriteteve gjyqësore të informacionit të përfshirë në të. As nuk kishte konstatuar ndonjë element që e mundësonte atë të kundërshtonte konkludimin se nuk kishte asnjë rast për t'u përgjigjur në hetimin e kryer nga Ministri i Drejtësisë. Prandaj, Gjykata konstatoi që autoritetet kishin përmbushur mjaftueshëm detyrimin e tyre për të mbrojtur integritetin fizik të djalit të aplikantes, posaçërisht përmes administrimit të trajtimit të duhur mjekësor, dhe se ata nuk mund të kritikoheshin pasi kishin pranuar refuzimin e tij të qartë për të lejuar ndonjë ndërhyrje, edhe pse gjendja e tij shëndetësore kishte qenë e rrezikshme për jetën.

Ushqimi i detyruar i të burgosurve që bëjnë një grevë urie

Neymerzhitky k. Ukrainës

5 prill 2005

Disa herë gjatë ndalimit të tij, si rezultat i grevës së urisë, aplikanti iu nënshtrua

ushqimit të detyruar, gjë që ai pretendoi se i kishte shkaktuar atij vuajtje të konsiderueshme mendore dhe fizike, veçanërisht duke pasur parasysh mënyrën në të cilën ishte kryer: shpesh ishin prangosur në një karrige ose pajisje ngrohëse dhe ishin detyruar të gëlltisinin një tub gome të lidhur me një kovë me një përzierje të veçantë ushqyese. Aplikanti gjithashtu pohoi që ndërsa ishte në arrest me burg ai ishte privuar nga trajtimi i duhur mjekësor për sëmundjet e ndryshme nga të cilat vuante, dhe se kushtet e paraburgimit (sidomos vendosja në një qeli izolimi për 10 ditë ndërsa ishte në grevë urie) kishin qenë edhe në kundërshtim me Nenin 3 (ndalimi i torturës dhe trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës.

Gjykata së pari vërejti se "një masë e cila është e domosdoshme terapeutike nga pikëpamja e parimeve të vërtetuara të mjekësisë në parim nuk mund të konsiderohet si çnjerëzore dhe degraduese. E njëjta gjë mund të thuhet për ushqimin e detyruar që ka për qëllim shpëtimin e jetës së një të paraburgosuri të veçantë i cili me vetëdije refuzon të marrë ushqim. [Gjykata] megjithatë duhet të plotësojë [vete] se nevoja mjekësore është treguar bindshëm se ekziston...

Për më tepër, [ajo] duhet të konstatojë se janë respektuar garancitë procedurale për vendimin për ushqim të detyruar. Për më tepër, mënyra në të cilën aplikanti i nënshtrohet të ushqyerit të detyruar gjatë grevës së urisë nuk do të shkelë pragun e një niveli minimal të ashpërsisë të parashikuar nga praktika gjyqësore e Gjykatës sipas Nenit 3 të Konventës [Evropiane] [për të Drejtat e Njeriut e cila ndalon tortura dhe trajtime çnjerëzore ose degraduese]. ..." (§§ 94-95 i [aktgjykimit](#)).

Në rastin aktual Gjykata vendosi që kishte pasur **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i torturës) të Konventës në lidhje me ushqimin e detyruar të aplikantit. Qeveria ukrainase nuk kishte demonstruar se kishte pasur nevojë mjekësore për ushqyerje të detyruar të aplikantit. Prandaj, mund të supozohet se ushqimi i detyruar ka qenë arbitrar. Masat mbrojtëse procedurale nuk ishin respektuar përballë refuzimit të vetëdijshëm të aplikantit për të marrë ushqim. Autoritetet më tej nuk kishin vepruar në interesin më të mirë të aplikantit duke e nënshtuar atë në ushqim të detyruar. Ndërsa autoritetet kishin respektuar mënyrën e ushqimit të detyruar të përshkruar nga dekreti përkatës, kufizimet e aplikuara - prangat, hapja e gojës, një tub i veçantë i futur në kanalën e ushqimit - me përdorimin e forcës, dhe megjithë rezistencën e aplikantëve, përbënte trajtim të një karakteri kaq të ashpër që garanton karakterizimin e torturës. Gjykata gjithashtu vendosi që kishte pasur **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës për shkak të kushteve të mbajtjes së aplikantit dhe mungesës së kujdesit mjekësor adekuat.

Pandiikidzé dhe të tierët k. Gjeorgjisë

20 qershor 2006 (vendim mbi pranueshmërinë)

Duke u mbështetur në Nenin 3 (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës, aplikanti i parë u ankua në veçanti për mungesën e reagimit nga ana e autoriteteve kompetente ndaj grevës së tij të urisë 115-ditore midis shkurtit dhe majit 2001 ndërsa ishte në paraburgim.

Lidhur me grevën e urisë nga aplikanti, për të treguar mosmarrëveshje me procedimet penale kundër tij, Gjykata vuri re se ai kurrë nuk ishte ushqyer me forcë dhe nuk ishte ankuar në Gjykatë se autoritetet duhet të kishin ndërmarrë një veprim të tillë. Edhe pse gjendja e tij shëndetësore duhet të jetë përkeqësuar, nuk doli nga shkresat e lëndës që jeta e tij ishte ekspozuar ndaj një rreziku të dukshëm si rezultat i qëndrimit të autoriteteve, dhe për këtë arsye ushqimi me forcë do të justifikohet nga ndonjë "domosdoshmëri mjekësore", ose që ai ishte privuar nga trajtimi mjekësor i përshtatshëm për gjendjen e tij shëndetësore, ose që ai kishte qenë i papërshtatshëm nga pikëpamja mjekësore për të qëndruar në burg. Prandaj, Gjykata e deklaroi ankesën **të papranueshme** qartazi të pabazë sipas Nenit 35 (kriteret e pranueshmërisë) të Konventës.

Özgül k. Turqisë

6 mars 2007 (vendim mbi pranueshmërinë)

Aplikanti hyri në grevë urie në qershor 2001 ndërsa ishte në burg. Disa muaj më vonë ai u shtrua në një repart spitali të rezervuar për të burgosurit, por ai refuzoi trajtimin. Instituti i Mjekësisë Ligjore e ekzaminoi atë dhe e diagnostikoi me sindromën Wernicke-Korsakoff¹, duke rekomanduar që dënimi i tij të pezullohet për gjashtë muaj. Kërkesa e tij për lirim më pas ishte refuzuar, ai u dënua me burgim të përjetshëm në shkurt 2002. Një muaj më vonë, kur shëndeti i tij u përkeqësua, mjekët vendosën t'i imponojnë trajtim. Aplikanti u ankua në veçanti për ndërhyrjen mjekësore të autoriteteve kundër vullnetit të tij më 15 mars 2002.

Sa i përket ndërhyrjes mjekësore të ankuar nga aplikanti, Gjykata vuri në dukje se Neni 3 (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës vendosi një detyrim shtetit për të mbrojtur mirëqenien fizike të personave të privuar nga liria, për shembull duke u ofruar atyre ndihmën e nevojshme mjekësore. Personat e përfshirë sidoqoftë mbetën nën mbrojtjen e Nenit 3, kërkesat e të cilit nuk lejonin asnjë përjashtim. Në rastin në fjalë, Gjykata vuri në dukje se aplikanti kishte qenë nën mbikëqyrje të përhershme mjekësore në një spital që nga fundi i dhjetorit 2001.

¹. Encefalopatia që konsiston në humbjen e funksioneve të caktuara cerebrale, që rezultojnë nga një mungesë e vitaminës B1 (tiaminë).

Deri më 15 mars 2002 mjekët nuk kishin vendosur trajtim, por në atë datë ata vunë re një përkeqësim të gjendjes së tij shëndetësore dhe konstatuan të nevojshme ndërhyrjen mjekësore dhe ushqimin me forcë. Kështu, për sa kohë që gjendja mjekësore e aplikantit ishte e kënaqshme, mjekët kishin respektuar dëshirat e tij dhe ata kishin ndërhyrë vetëm kur të ishte vërtetuar nevoja mjekësore. Ata më pas kishin vepruar në interes të aplikantit, me qëllim parandalimin e dëmit të pakthyeshem. Për më tepër, nuk ishte vërtetuar se qëllimi i ndërhyrjes mjekësore ishte poshtërimi ose ndëshkimi i tij. Nga dosja mund të shihej se kurrë nuk kishte pasur ndonjë pyetje për përdorimin e mjeteve të kufizimit. Prandaj, Gjykata e deklaroi ankesën **të papranueshme** qartazi të pabazë sipas Nenit 35 (kriteret e pranueshmërisë) të Konventës.

Ciorap k. Republikës së Moldavisë

19 qershor 2007

Në këtë rast, aplikanti u ankua në veçanti për kushtet e tij në burg, ushqyerjen me forcë pasi kishte vendosur të hynte në një grevë urie dhe refuzimin e gjykatave kombëtare për të shqyrtuar ankesën e tij në lidhje me ushqyerjen me forcë sepse ai nuk kishte paguar tarifën e gjykatës.

Gjykata vendosi se kishte pasur **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i torturës) të Konventës për shkak të ushqyerjes me forcë të aplikantit. Në veçanti nuk kishte asnjë provë mjekësore që jeta ose shëndeti i aplikantit kishte qenë në rrezik serioz dhe kishte arsye të mjaftueshme për të sugjeruar që ushqyerja e tij me forcë kishte për qëllim dekurajimin e tij për të vazhduar protestën e tij. Për më tepër, masat mbrojtëse themelore procedurale të përshkruara nga ligji i brendshëm, siç janë sqarimi i arsyeve për fillimin dhe mbarimin e ushqyerjes me forcë dhe shënimi i përbërjes dhe sasisë së ushqimit të administruar, nuk ishin respektuar. Së fundmi, Gjykata u ndal te mënyra e ushqyerjes me forcë, duke përfshirë prangimin e padiskutueshem, të detyrueshem të aplikantit, pavarësisht çdo rezistence dhe dhimbje të fortë të shkaktuar nga instrumentet metalike për ta detyruar atë të hapte gojën dhe të nxirrte gjuhën. Alternativa më pak ndërhyrëse, siç është pikimi intravenoz, nuk ishin marrë në konsideratë, pavarësisht nga kërkesa e shprehur e aplikantit. Prandaj, Gjykata konstatoi se mënyra në të cilën aplikanti ishte ushqyer në mënyrë të përsëritur me forcë e kishte ekspozuar atë pa nevojë ndaj një dhimbje të madhe fizike dhe poshtërimi, dhe, në përputhje me rrethanat, mund të konsiderohej vetëm si torturë.

Në rastin në fjalë Gjykata gjithashtu vendosi se kishte pasur **shkelje të Nenit 6** (e drejta për gjykim të drejtë) të Konventës, pasi aplikantit i ishte refuzuar qasja në gjykatë si rezultat i refuzimit të Gjykatës së Lartë për të shqyrtuar ankesën e tij në lidhje me ushqyeshmërinë me forcë për shkak të dështimit të tij për të paguar tarifën e gjykatës. Ai konstatoi se, duke pasur parasysh natyrën serioze të kërkesës së tij, aplikanti duhet të ishte përjashtuar nga pagesa e tarifës, pavarësisht nga aftësia e tij për të paguar.

Rappaz k. Zvicrës

26 mars 2013 (vendim mbi pranueshmërinë)

Aplikanti, i cili ishte burgosur për vepra të ndryshme, filloi një grevë urie në një përpjekje për të siguruar lirim të tij. Ai pretendoi se, duke refuzuar ta lirojë pavarësisht vendimit të tij për të vazhduar grevën e tij të urisë, autoritetet vendase e kishin vendosur jetën e tij në rrezik. Ai gjithashtu u ankua se refuzimi për ta liruar kishte përbërë trajtim çnjerëzor dhe degradues.

Gjykata e shpalli kërkesën **të papranueshme** si qartazi të pabazuar, duke konstatuar se autoritetet zvicerane nuk kishin dështuar në detyrimin e tyre për të mbrojtur jetën e aplikantit dhe për t'i siguruar atij kushte në burg në përputhje me gjendjen e tij shëndetësore.

Në lidhje me veçanërisht vendimin për të ushqyer me forcë aplikantit, Gjykata vuri në dukje se nuk ishte vërtetuar që vendimi ishte zbatuar. Ajo gjithashtu konsideroi se vendimi në fjalë kishte pasqyruar një domosdoshmëri mjekësore dhe ishte pasuar me masa të mjaftueshme mbrojtëse procedurale. As nuk kishte ndonjë arsye për të besuar se, po të ishte zbatuar vendimi, mënyra në të cilën ai ishte vënë në praktikë do të kishte qenë në shkelje të Nenit 3 (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës.

Indikacioni i masave të përkohshme² nga Gjykata për t'i dhënë fund një greve urie

Illascu dhe të tjerët k. Republikës së Moldavisë dhe Rusisë

8 korrik 2004 (Dhoma e Madhe)

Në vitin 1993, aplikantët u dënuan nga një gjykatë e rajonit të Transdniestrisë, aplikanti i parë me vdekje dhe aplikantët e tjerë me burgim nga 12 deri në 15 vjet burgim, për vepra të ndryshme. Ata ishin ankuar në veçanti për procedurat që çuan në dënimin e tyre dhe kishin pretenduar se në këtë mënyrë ndalimi i tyre kishte qenë i paligjshëm. Ata u ankuan edhe për kushtet e mbajtjes së tyre. Më 28 dhjetor 2003, aplikanti i tretë kishte hyrë në grevë urie për të protestuar, në veçanti, në lidhje me refuzimin e administratës së burgut për ta autorizuar atë për të marrë një pako nga gruaja e tij që përmbante ushqim dhe një kapelë leshi.

Në një vendim të 12 janarit 2004, Kryetari i Dhomës së Madhe të Gjykatës ftoi qeveritë moldave dhe ruse, në përputhje me rregullin 39 (masat e përkohshme) të [Rregullave të Gjykatës](#), për të marrë të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që aplikanti i tretë, i cili kishte qenë në grevë urie që nga 28 dhjetori 2003, të kishte kushte në burg që ishin në përputhje me të drejtat e tij sipas Konventës. Palët u ftuan gjithashtu, në përputhje me Rregullat, të sigurojnë informacion mbi zbatimin e masave të përkohshme të treguara në këtë mënyrë. Në një vendim të 15 janarit 2004, Kryetari i Dhomës së Madhe ftoi gjithashtu aplikantin e tretë, në përputhje me Rregullën 39, për të ndalë grevën e urisë. Më 24 janar 2004 përfaqësuesi i tij e informoi Gjykatën se klienti i tij e kishte ndalë grevën e urisë më 15 janar 2004.

Rodić dhe të tjerët k. Bosnië dhe Hercegovinës

27 maj 2008

Ky rast kishte të bëjë me ndalimin e aplikantëve të cilët ishin dënuar të katër për krime luftime kundër civilëve boshnjakë. Ata u vendosën në burgun e Zenicës (burg me siguri të lartë ku shumica e të burgosurve ishin boshnjakë) përkatësisht në gusht 2004, shkurt 2005, maj 2005 dhe tetor 2004. Aplikantët u ankuan, në veçanti, se ishin përndjekur nga të burgosurit e tjerë që nga mbërritja e tyre në burg deri në transferimin e tyre në pavijonin e spitalit të burgut. Më 8 qershor 2005, aplikantët filluan grevën e urisë për të tërhequr vëmendjen e publikut për gjendjen e tyre. Ata u vendosën menjëherë në izolim në shërbimin e spitalit të burgut. Më 15 qershor 2005, Ministria e Drejtësisë e Bosnjë dhe Hercegovinës urdhëroi transferimin e aplikantëve në një burg tjetër, për arsye sigurie. Aplikantët u ankuan në mënyrë të pasuksesshme në Gjykatën Kushtetuese të Bosnjë dhe Hercegovinës për mos zbatim të atij vendimi. Ata u transferuan përfundimisht në burgun e Mostarit midis nëntorit 2005 dhe tetorit 2006.

Në vendimet e datës 25 qershor 2005 (për aplikantin e parë) dhe 29 qershor 2005 (për tre të tjerët), Kryetari i Dhomës së Gjykatës, të cilit i ishte shpërndarë kërkesa, ftoi aplikantët, në përputhje me Rregullin 39 të [Rregullave të Gjykatës](#), për të ndalur grevën e tyre të urisë. Ata e bënë këtë më 1 korrik 2005.

Greva masive urie dhe përdorim i forcës nga autoritetet

Karabet dhe të tjerët k. Ukrainës

17 janar 2013

Në janar 2007, aplikantët, të cilët vuanin dënimin me burg, morën pjesë në një grevë urie me të burgosur të tjerë për të protestuar në lidhje me kushtet e tyre në burg. Një javë më vonë autoritetet e burgut zhvilluan një operacion të sigurisë duke përdorur zyrtarë dhe forca speciale.

². Këto janë masa të miratuara si pjesë e procedurës para Gjykatës, në bazë të Rregullit 39 të [Rregullave të Gjykatës](#), me kërkesë të një pale ose të ndonjë personi tjetër të përfshirë, ose me vetë propozimin e Gjykatës, në interes të palëve ose të drejtimit të duhur të procedurave. Gjykata do të nxjerrë një masë të përkohshme vetëm kur, pasi ka shqyrtuar të gjithë informacionin përkatës, të konsiderojë që aplikanti përballet me rrezik real të dëmit serioz, të pakthyeshem nëse masa nuk zbatohet. Shih edhe fletën e fakteve në ["Masat e përkohshme"](#).

Menjëherë pas kontrollit, një grup të burgosurish të cilët autoritetet i konsideruan si organizatorë të grevës së urisë, përfshirë aplikantët, u transferuan në institucionet e tjera të mbajtjes. Aplikantët u ankuan se ishin trajtuar keq gjatë dhe pas operacionit të sigurisë, dhe se hetimi për këto pretendime kishte qenë joefektiv. Ata më tej pohuan se sendet e tyre personale nuk u ishin kthyer të gjitha pas transferimit të tyre të nxituar në institucione të ndryshme të mbajtjes.

Gjykata vendosi se kishte pasur **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i torturës) të Konventës **sipas aspekteve të saj materiale**, për shkak të keqtrajtimit që u ishin nënshtruar aplikantët. Ishte fakt i pranuar zakonisht që protestat nga të burgosurit ishin kufizuar në refuzime paqësore për të ngrënë ushqim burgu, pa u raportuar asnjë incident i vetëm i dhunshëm. Ata kishin demonstruar më tej një gatishmëri për të bashkëpunuar me zyrtarët e departamentit të burgjeve. Ndërsa ishte e pamundur për Gjykatën të vërtetonte seriozitetin e të gjitha lëndimeve trupore dhe nivelin e tronditjes, ankthit dhe poshtërimit të pësuar nga secili aplikant veç e veç, nuk kishte asnjë dyshim që veprimi i papritur dhe brutal i autoriteteve kishte qenë jashtëzakonisht joproporcional dhe i paarsyeshëm, marrë parasysh qëllimin për të shtypur lëvizjen e protestës, duke ndëshkuar të burgosurit për grevën e tyre paqësore të urisë dhe duke ndaluar çdo qëllim të ngritjes së ankesave të tyre. Kjo duhet të ketë shkaktuar dhimbje dhe vuajtje të forta dhe, ndonëse nuk kishte rezultuar qartazi me ndonjë dëmtim afatgjatë të shëndetit të tyre, mund të përshkruhet vetëm si torturë. Gjykata gjithashtu vendosi se kishte pasur **shkelje të Nenit 3** të Konventës sipas aspektit të saj procedural, pasi hetimi mbi pretendimet e aplikantëve për keqtrajtimit nuk kishte qenë i plotë ose i pavarur, kishte dështuar të përmbushte kërkesën e shpejtë dhe i kishte munguar vëzhgimi publik. Së fundmi, Gjykata konstatoi **shkelje të Nenit 1** (mbrojtja e pronës) të **Protokollit Nr. 1** në Konventë për shkak të dështimit nga administrata e burgut për të kthyer sendet personale të aplikantëve.

Leyla Alp dhe të tjerë k. Turqisë

10 dhjetor 2013

Aplikantët, të gjitha gra, po mbaheshin në Burgun e Çanakkales në tetor 2000, kur u zhvillua një grevë urie në burgje për të protestuar kundër një plani për burgjet "e tipit F", i cili kishte parashikuar njësi më të vogla jetese për të burgosurit. Më 19 dhjetor 2000 forcat e sigurisë ndërhyjnë në rreth 20 burgje. Përleshje të dhunshme ndodhën gjatë operacionit, të njohur si "Kthimi në jetë". Një polic dhe katër të burgosur vdiqën në Burgun e Çanakkales. Aplikantët u ankuan veçanërisht se ishin plagosur gjatë operacionit dhe pretenduan se përdorimi i forcës kishte qenë i tepruar dhe joproporcional. Ato më tej pohuan se hetimi dhe procedimet e kryera nga autoritetet kombëtare kishin qenë joefektive.

Gjykata, duke konstatuar se përdorimi i forcës nuk ishte joproporcional me qëllimin e ndjekur, d.m.th. shtypja e një trazire dhe/ose mbrojtja e ndonjë personi nga dhuna, vlerësoi se **nuk** kishte pasur **shkelje materiale** të Konventës në lidhje me aplikantët që ishin dëmtuar gjatë operacionit. Ajo më tej vendosi se kishte pasur **shkelje procedurale të Nenit 2** (e drejta për jetë) e Konventës në lidhje me njërin nga aplikantët, dhe **shkelje procedurale të Nenit 3** (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës në lidhje me pesë aplikante të tjera, duke konstatuar se hetimi dhe procedimet e kryera nga autoritetet kombëtare nuk kishin arritur të përmbushin kërkesat e shpejtësisë dhe të ekspeditës së arsyeshme të nënkuptuara në kontekstin e detyrimeve pozitive në fjalë.

Shih edhe: **Vefa Serdar k. Turqisë**, aktgjykimi i 27 janarit 2015; **Songul Ince dhe Të tjerë k. Turqisë**, aktgjykimi i 26 majit 2015.

Kujdesi mjekësor në vetmi

Palushi k. Austrisë

22 dhjetor 2009

Aplikanti, shtetas i ish-Republikës Federale Socialiste të Jugosllavisë në kohën e ngjarjeve, pretendonte se, kur mbahej në paraburgim në Burgun e Policisë së Vjenës me qëllim dëbimin e tij për qëndrim të paligjshëm, oficerët e burgut e kishin keqtrajtuar atë. I vendosur në vetmi menjëherë, ai ankohej edhe për refuzimin e kontrollit të mjeku.

Gjykata vuri në dukje në veçanti se aplikanti, i cili tashmë kishte qenë në grevë urie (me rreziqet që kjo nënkuptonte, si humbja e vetëdijes) për tre javë, ishte vendosur në vetmi në bazë të vlerësimit të një ndihmësi mjekësor që kishte ndjekur vetëm trajnime bazike dhe i ishte mohuar kontrolli mjekësor deri në ditën e tretë të vetmisë së tij. Marrë së bashku, këta faktorë duhej t'i kishin shkaktuar vuajtje dhe poshtërim përtej asaj që kishte qenë e pashmangshme në një situatë paraburgimi. Sipas mendimit të Gjykatës, aplikanti i ishte nënshtruar një trajtimi degradues për shkak të mungesës së kujdesit mjekësor të siguar në vetmi deri kur ishte lejuar të kontrollohej te një mjek, në **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës.

Ri-burgimi i personave të dënuar që vuajnë nga sindroma Wernicke-Korsakoff³

Në rastet vijuese, aplikantët ishin dënuar me burg për shkak të anëtarësimit të tyre në organizata terroriste. Ata hynë në grevë urie për të protestuar kundër përdorimit të burgjeve "të tipit F", të dizajnuara për të siguruar hapësira jetese për dy deri në tre persona në vend të konvikteve. Dënimet me burg të aplikantëve u pezulluan për arsye mjekësore, pasi vuanin nga Sindroma Wernicke-Korsakoff si rezultat i një greve urie të zgjatur sa ishin në burg. Aplikantët pretenduan kryesisht se ri-burgimi i tyre do të përbënte shkelje të Nenit 3 (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës.

Këto kërkesa ishin pjesë e një grupi prej 53 rastesh të ngjashme. Nga 24 qershori 2004 e tutje, Gjykata u tregoi palëve masa të ndryshme të përkohshme sipas Rregullës 39 të [Rregullave të Gjykatës](#) (masat e përkohshme⁴) për të siguruar zhvillimin e duhur të procedurave. Nga 6 deri më 11 shtator 2004 një delegacion i gjykatësve nga Gjykata udhëtoi për në Turqi në një [misioni për mbledhjen e fakteve](#) për të vizituar institucionet e burgjeve. Ata shoqëroheshin nga një panel ekspertësh, detyra e të cilëve ishte të vlerësonin aftësinë mjekësore të aplikantëve për të vuajtur dënimin e tyre me burg.

Tekin Yıldız k. Turqisë

10 nëntor 2005

Aplikanti u diagnostikua me Sindromën Wernicke-Korsakoff në korrik 2001. Dënimi i tij u pezullua për gjashtë muaj me arsyetimin se ai ishte i papërshtatshëm nga pikëpamja mjekësore dhe masa u zgjeruar në bazë të një raporti mjekësor i cili zbuloi se simptomat e tij kishin vazhduar. Një urdhër u lëshua për arrestimin e tij në tetor 2003 pasi ai dyshohej se kishte rifilluar aktivitetet e tij me organizatën terroriste. Më 21 nëntor 2003 ai u arrestua dhe u dërgua përsëri në burg. Përkundër një vendimi të hershëm që ai nuk kishte asnjë rast për t'iu përgjigjur, ai qëndroi në burg për tetë muaj dhe vetëm më 27 korrik 2004 ai u la i lirë përfundimisht.

Gjykata vendosi që kishte pasur **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës në lidhje me riburgimin e aplikantit prej 21 nëntorit 2003 deri më 27 korrik 2004.

³. Encefalopatia që konsiston në humbjen e funksioneve të caktuara cerebrale, që rezultojnë nga një mungesë e vitaminës B1 (tiaminë).

⁴. Shih fusnotën 2 më lart.

Ajo vuri në dukje në veçanti se fakti që aplikanti i kishte shkaktuar dëm vetes duke bërë një grevë urie të zgjatur nuk e liroi një shtet nga asnjë prej detyrimeve të tij ndaj personave të tillë sipas Nenit 3. Duke marrë parasysh, në rastin konkret, se gjendja shëndetësore e aplikantit ishte konstatuar vazhdimisht e papajtueshme me burgun dhe se nuk kishte asnjë provë për të hedhur dyshime mbi këto gjetje, ajo konstatoi se autoritetet vendase që kishin vendosur ta kthenin aplikantin në burg dhe ndalimi i tij për afërsisht tetë muaj, megjithë mungesën e ndryshimit të gjendjes së tij, nuk mund të konsiderohet se ka vepruar në përputhje me kërkesat e Nenit 3. Gjykata më tej vendosi që **do të kishte shkelje të Nenit 3** të Konventës nëse aplikanti u riburgos pa pasur një përmirësim të dukshëm në gjendjen e tij mjekësore për t'i bërë ballë një mase të tillë⁵. Së fundmi, sipas **Nenit 46** (forca detyruese dhe ekzekutimi i vendimeve) të Konventës, Gjykata gjykoi se ishte e nevojshme, mbi një bazë të jashtëzakonshme, t'i tregonte shtetit turk masat që i konsideroi të përshtatshme për të korrigjuar disa probleme që kishin dalë në dritë në lidhje me raportet e sistemit zyrtar të mjekësisë ligjore në veprim në Turqi.

Sinan Fren k. Turqisë

10 nëntor 2005

Aplikanti u diagnostikua se vuante nga Sindroma Wernicke-Korsakoff në tetor 2002 dhe dënimi i tij u pezullua si rezultat i kësaj. Në janar 2004, një raport mjekësor arriti në përfundimin se pezullimi i dënimit të tij me burg nuk ishte më i justifikuar për arsye mjekësore dhe u dha urdhër për arrestimin e tij. Ankuesi u arratis. Duke pretenduar se ndalimi i ekzekutimit të dënimit të tij ishte hequr bazuar në një raport mjekësor pa vlerë shkencore dhe që kundërshtonte qartë raportet e mëparshme mjekësore, aplikanti paraqiti në veçanti se ai vuante nga Sindroma Wernicke-Korsakoff dhe se kthimi i tij i mundshëm në burg do të përbënte një shkelje të Nenit 3 (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës.

Gjykata vendosi se nuk kishte pasur **shkelje të Nenit 3** (ndalimi i trajtimit çnjerëzor ose degradues) të Konventës. Ajo vuri në dukje në veçanti se, pasi e kishte ekzaminuar atë më 11 shtator 2004, paneli i ekspertëve i caktuar nga Gjykata kishte konkluduar unanimisht se aplikanti nuk vuante nga ndonjë çrregullim neurologjik ose neuropsikologjik që e bënte atë të papërshtatshëm për të jetuar në kushtet e burgut. Gjykata mund të ndajë vetëm mendimin e ekspertëve të saj dhe prandaj konsideroi që kthimi i aplikantit në burg nuk do të përbënte në vetvete shkelje të Nenit 3 të Konventës.

Shih edhe: **Balvemez k. Turqisë**, aktgjykimi i 22 dhjetorit 2005.

Eğilmez k. Turqisë, Hun k. Turqisë, Mürrüvet Küçük k. Turqisë dhe Güllü k. Turqisë

10 nëntor 2005

Në mars ose prill 2003, aplikantët u diagnostikuan se vuanin nga Sindroma Wernicke-Korsakoff dhe dënimi i tyre u pezullua si rezultat i kësaj. Midis shtatorit dhe dhjetorit 2003 raportet mjekësore arritën në përfundimin se pezullimi i dënimeve të tyre me burg nuk ishte më i justifikuar për arsye mjekësore dhe u lëshuan urdhra për arrestimin e tyre. Sa i përket aplikantit të parë, të tretë dhe të katërt, megjithëse Gjykata Evropiane u kishte kërkuar atyre, gjatë misionit të saj të gjetjes së fakteve në Turqi në vitin 2004, të shkonin për ekzaminim mjekësor në Spitalin Universitar, ata nuk kishin arritur ta bënë atë. Sa i përket aplikantit të dytë, më 11 shtator 2004 ai shkoi në Spitalin Universitar me kërkesë të Gjykatës ku u ekzaminua nga kolegji i ekspertëve të caktuar nga Gjykata. Sidoqoftë, ai refuzoi të pajtohet me monitorimin e mëtejshëm të cilin paneli i ekspertëve e konsideroi të nevojshëm.

Gjykata vuri në dukje se, megjithë paralajmërimet e vendosura për aplikantin e parë, e tretë dhe të katërt se kërkesat e tyre mund të hiqeshin nga lista e Gjykatës, ata megjithatë nuk kishin arritur të paraqiteshin në ekzaminimin mjekësor nga paneli i ekspertëve të Gjykatës më 11 shtator 2004 si pjesë e misionit fakt-mbledhës. Më tej, ajo vuri në dukje se, megjithëse aplikantit të dytë iu kërkua të pajtohet me një masë përfundimtare të përkohshme që i ishte treguar atij në mënyrë që të merrej një raport shtesë mjekësor i kërkuar nga paneli i ekspertëve, ai nuk kishte arritur ta bënte këtë, gjoja për shkak të vështirësive administrative.

⁵. Në këtë pikë, shih, në të njëjtën mënyrë, aktgjykimet e 10 nëntorit 2005 **Gürbüz k. Turqisë**, **Kuruçay k. Turqisë** dhe

Fletë faktesh - Greva të urisë në

[Uyan k. Turgisë.](#)

Gjykata vlerësoi se aplikantët nuk kishin të drejtë të pengonin vërtetimin e fakteve në rastet e tyre në një mënyrë të tillë pasi u paralajmëruan për pasojat. Si pasojë, ajo vendosi sipas Nenit 37 § 1 (c) (heqja e kërkesave) të Konventës që shqyrtimi i vazhdueshëm i ankesave të aplikantëve në lidhje me rrezikun e riburgosjes nuk ishte më i justifikuar dhe **vendosi t'i heqë** ato nga **lista**.

Kontakti i medias:

Tel.: + 33 (0)3 90 21 42 08